

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

Plaats	:	Houten, Bestuurszaal Hensbeker	
Van	:	19.30-21.45 uur	
Aanwezig	:	Water Natuurlijk	mevrouw H.A. van Dam, J. van der Heijden, G.J.P. Jansen, mevrouw J.A. Otterman (hoogheemraad, gedeeltelijk), H.A. Rutjes
	:	VVD	K.A.M. Duijvelaar, S. Groenendijk
	:	CDA	J.A.G.W. Droogers, B. de Jong (hoogheemraad), Th.L. de Roos
	:	PvdA	F.J. van Bork, C.G. Jansen op de Haar (hoogheemraad)
	:	PvdD	mevrouw E.I. Korteweg, R. van der Kruk, A. Travaille
	:	Waterschap@Inwoners belangen	E. Verkaik
	:	ChristenUnie	J.P. Verweij
	:	Algemene Waterschapspartij	A.E. Jansen
	:	SGP	F. van Os
	:	Landbouw, Natuur en Economie (Geborgden)	H. de Beaufort, C.P. Bruggink, L. de Groot (hoogheemraad), W. Kooy, J.F.C. Kupers, E.C. Merkens, mevrouw T. van Soest
Afwezig	:	D.T. van der Molen (WN), J.G.M. Reerink (PvdA), mevrouw K. Varenhorst (VVD) en R.D. Woittiez (VVD)	
Voorzitter	:	P.J.M. Poelmann (dijkgraaf)	
Secretaris	:	mevrouw J. Goedhart	
Notulist	:	P.R.F. Verhoeven	

1 Opening, vaststelling agenda en loting primus

Opening

De voorzitter opent om 19.30 uur de vergadering van het algemeen bestuur en heet allen welkom. Hij wijst erop dat er nu flessen met water uit diverse bronnen rond de Utrechtse heuvelrug op de tafels staan. Vitens wil zo haar eigen drinkwater promoten. Hij heeft bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Varenhorst en de heren Van der Molen, Reerink en Woittiez. De heer Rutjes zal iets later aansluiten en mevrouw Otterman zal eerst om 21.00 uur aanwezig kunnen zijn.

Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Loting primus

De loting van de primus valt op nummer 22, de heer De Roos (CDA). Bij een hoofdelijke stemming zal hij als eerste zijn stem uitbrengen.

2 BESLUITVORMEND DEEL HAMERSTUKKEN

2.1 Lidmaatschap werkgeversvereniging waterschappen

Stemverklaring

De heer Van Bork (PvdA) is blij met het voorstel, maar wijst er wel op dat hij nog wacht op een overzicht van de kosten en de statuten van de werkgeversvereniging.

De voorzitter kan melden dat de statuten inmiddels al zijn toegevoegd. Daarnaast is de vereniging een budgettaire neutrale organisatie, zoals nu ook vermeld is in het voorstel.

De heer Groenendijk (VVD) merkt op dat bij de statuten een naam staat vermeld met daarbij persoonsgegevens.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

De voorzitter vindt dat zoiets niet voor mag komen. Hij noemt dat een aandachtspunt en vraagt de heer Vos hierop te reageren.

De heer Vos weet dat dit stuk zo is aangereikt door een externe partij en hij zal ze achter een slotje laten zetten. De heer Merkens (LNE) voegt hieraan toe dat het waterschap nog aansprakelijk kan worden gesteld voor dergelijke meldingen, ondanks dat die gegevens achter een slotje staan.

Er is geen behoefte aan stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. Als waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden toe te treden tot de werkgeversvereniging waterschappen.
2. De bevoegdheid om een vertegenwoordiger van het waterschap af te vaardigen naar de ledenvergadering van de werkgeversvereniging, te delegeren aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden.
3. In te stemmen met de toetreding van de gemeenschappelijke regelingen Het Waterschapshuis (HWH) en Aquon tot de werkgeversvereniging waterschappen.

2.2 Kredietaanvraag – “De basis op orde” ICT

Er is geen behoefte aan een stemverklaring of stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. Akkoord te gaan met “De Basis op Orde” zoals beschreven in: “ICT notitie 2018”, paragraaf 2.2 “De Basis op Orde”.
2. Hiertoe een krediet van € 3,0 miljoen beschikbaar te stellen voor 4 jaarschijven (2019-2022), te dekken uit de investeringsbegroting 2019.

2.3 Kredietaanvraag – Vervanging Hardware ICT

Er is geen behoefte aan een stemverklaring of stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. Akkoord te gaan met de vervanging van de “Reguliere Hardware ICT”.
2. Hiertoe een krediet van € 1,51 miljoen beschikbaar te stellen voor 4 jaarschijven (2019-2022), te dekken uit de investeringsbegroting 2019.

2.4 Peilbesluit Lange Weide herzien

Stemverklaringen

De heer Van Bork (PvdA) is het eens met het voorstel, maar meldt dat Provinciale Staten onlangs een motie hebben aangenomen, waarin het voorstel is om bij bodemdaling het peilbeleid om te keren. De functie van een gebied wordt dan bepaald door het peil. Het waterschap krijgt hiermee te maken, daar de provincie als het algemene bestuur het beleid bepaalt.

De heer Travaille (PvdD) zal voor het besluit stemmen, maar wil daarbij aantekenen dat zijn fractie door een hoger peil liever een stop ziet in de bodemdaling dan een vertraging. Verder spreekt hij van een goede ontwikkeling dat in het voorstel gesproken wordt over meer dan alleen onderwaterdrainage, maar zou het college willen vragen om bij de afweging van volgende peilbesluiten ook de mogelijkheden tot landbouwtransitie mee te nemen.

Er is geen behoefte aan stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. Het ‘inspraakrapport Peilbesluit Lange Weide’ vast te stellen;
2. Het peilbesluit Lange Weide 2018 vast te stellen, overeenkomstig het bij dit voorstel behorende ontwerp en het peilbesluit Lange Weide 2003 in te trekken.

2.5 Krediet t.b.v. uitrolfase duurzaamheidsprogramma 2019

Stemverklaring

De heer Van Bork (PvdA) kan instemmen met het voorstel. Hij wil er wel op wijzen dat uit de onlangs verschenen Klimaatmonitor blijkt dat De Stichtse Rijnlanden ongunstig afsteekt bij de andere waterschappen. Zo is landelijk het

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

CO₂-gehalte met 8% gedaald en de duurzame opwekking van energie met 40% toegenomen. De Stichtse Rijnlanden zit ver beneden die waarden: de CO₂-uitstoot is hier met 95% toegenomen en de duurzame opwekking van energie met 11,8% toegenomen, terwijl het waterschap in 2020 40% duurzame energie moet produceren.

De heer De Roos (CDA) zal instemmen met het duurzaamheidsprogramma 2019. Hij wil herhalen dat het waterschap niet zelf windmolens moet gaan exploiteren.

Er is geen behoefte aan stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

- kennis te nemen van de voortgang van de Duurzaamheidsagenda deel 2: programma;
- in te stemmen met een krediet van 195.000 euro voor de onderzoeks- en voorbereidingskosten van zonne- en windenergieprojecten.

3 OPINIËREND DEEL

3.1 Vaststellen belastingtarieven 2019 / aanpassing belastingverordeningen 2019

Eerste termijn

De heer A.E. Jansen (AWP) zal over de voorstellen voor de tarieven twee amendementen indienen. Het eerste amendement betreft de uitvoering van de motie die bij de voorjaarsnota is overgenomen. Daarin is gesteld dat het waterschap in de afgelopen tien jaar consequent te veel belasting heeft opgehaald, en dat met dezelfde toegepaste methodiek ook dit jaar doet en ook in 2019 zal gaan doen. Hij ziet in de voorgestelde tarieven niet terug dat er geld aan de burgers wordt teruggegeven. Daarom roept hij het college op om de overgenomen motie alsnog concreet uit te voeren.

Hij dient een tweede amendement in, dat betrekking heeft op de waterzuivering. Ook daar geldt dat de reserves zo groot zijn geworden dat ze de risico's gaan overschrijden. De belastingheffing wordt zo hoger dan wat voor het dekken van de kosten nodig is. Het waterschap maakt dan eigenlijk winst, en dat is zijns inziens niet juist voor een overheid.

De heer Van Bork (PvdA) heeft in de commissie al gezegd dat zijn fractie het collegevoorstel zal volgen, en nu hoort hij van de heer Jansen dat het waterschap winst zou maken. Dat begrip kent de overheid niet. Er is hoogstens sprake van een overschot, wat zijn fractie van groot belang vindt. De komende jaren zal er immers veel druk komen te liggen op de zuivering met maatregelen voor de aanpak van medicijnresten.

Twee omroepen in het Groene hart, Radio Stad Montfoort en Radio Woerden, hebben op 5 december bericht dat het bestuur van De Stichtse Rijnlanden besloten had om de burgers een mooi sinterklaascadeau te geven: bij aangenomen motie van de AWP gaat er 1,5 miljoen euro terug naar de burgers. Nalezing in het verslag van de BMZ-commissie leerde hem dat die motie nooit in stemming is gebracht en dus ook nooit aangenomen. Heeft men hier eerder te maken met een sinterklaassurprise, een nepcadeau? Hij vraagt daarom wat er nu precies aan de hand is met de bewuste motie.

Amendement nummer 2018-016 'Uitvoering motie Algemene Waterschapspartij, betreffende tarief gebouwd' wordt ingediend door de heren A.E. Jansen (AWP), Verkaik (W@I) en Verweij (CU).

Het dictum van amendement 16 luidt:

Besluit:

- Het percentage, zoals opgenomen onder I.D in het bij beslispunt 1 van het voorgestelde besluit vermelde ontwerpbesluit 'Wijziging belastingverordeningen 2019' (DM 1455872), te wijzigen in **0,02323%**;
- Te bepalen dat de financiële consequenties hiervan:
 - een **€ 1.501.253** lagere belastingopbrengst voor Gebouwd;
 - een onttrekking van **€ 1.501.253** aan de egalisatiereserve Gebouwd;worden verwerkt in de hiervoor opgenomen bedragen in de voorgestelde 1^e begrotingswijziging 2019;
- De beslispunten 2 en 3 van het bestuursvoorstel wordt overeenkomstig het bovenstaande cijfermatig aangepast.

De voorzitter leest het dictum van amendement 16 voor en constateert dat het deel uitmaakt van de beraadslagingen.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

Amendement nummer 2018-017 'Zuiverings- en verontreinigingsheffing 2019' wordt ingediend door de heren A.E. Jansen (AWP), Verkaik (W@I) en Verweij (CU).

Het dictum van amendement 17 luidt:

Besluit:

- De bedragen, zoals opgenomen onder II.A en III.A in het bij beslispunt 1 van het voorgestelde besluit vermelde ontwerpbesluit 'Wijziging belastingverordeningen 2019' (DM 1455872), te wijzigen in **€ 61,35**;
- Te bepalen dat de financiële consequenties hiervan:
 - een **€ 4.371.500** lagere belastingopbrengst voor de Zuiveringsheffing;
 - een **€ 4.371.500** lagere dotatie aan de egalisatiereserve Zuiveringsheffing;worden verwerkt in de hiervoor opgenomen bedragen in de voorgestelde 1^e begrotingswijziging 2019;
- De beslispunten 2 en 3 van het bestuursvoorstel wordt overeenkomstig het bovenstaande cijfermatig aangepast.

De voorzitter leest het dictum van amendement 17 voor en constateert dat het deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Verweij (CU) heeft de twee amendementen van de AWP medeondertekend. Hij zal ze kort toelichten. Het college stelt voor de tarieven voor de watersysteemheffing en de zuiveringsheffing vast te stellen, strevend naar kostendekkende tarieven. Op zich is hij het daarmee eens. Zoals eerder besproken bij de voorjaarsnota, is het bij die vaststelling ook goed om te kijken naar de buffers, de egalisatiereserves. Dan is een gelijkmatige ontwikkeling van de tarieven mogelijk. Hij ziet dat bij de watersysteemheffing de categorie gebouwd aan de bovenkant van de afgesproken bandbreedte van +20% zit. Bij de voorjaarsnota is een AWP-motie aangenomen, waarin geconstateerd werd dat er in 2017 bij de categorie gebouwd 1,5 miljoen euro meer is opgehaald dan begroot was. Die motie vroeg om dat geld bij de vaststelling van de tarieven aan de belastingbetalers terug te geven. Het college stelt echter voor kostendekkende tarieven te heffen en het geld dus niet terug te geven. Ook de komende jaren zal er meer geld binnenkomen, zodat de reserves van de categorie gebouwd zullen oplopen naar +24%. Dat is niet de bedoeling, dat het waterschap meer geld verzamelt dan nodig is.

Voor het amendement van de zuiveringsheffing geldt dat in 2017 4,3 miljoen euro meer in kas is gekomen dan nodig was. Nu wordt er een tarief voorgesteld dat 10% boven het kostendekkende tarief ligt. Dat houdt in dat de egalisatiereserve voor de zuiveringsheffing van 16 miljoen euro nu in de komende jaren zal groeien naar 47 miljoen euro. Hij weet dat de sloop van de rwzi Utrecht nog geld gaat kosten, maar dat zal hoogstens 12 tot 20 miljoen euro zijn. Het AWP-amendement stelt voor die 4,3 miljoen euro ook terug te geven. Dan blijft er nog steeds veel geld over voor nieuwe taken.

Het collegevoorstel houdt in dat er veel geld op een reserverekening wordt gezet, maar dat huishoudens in 2019 toch 2% meer gaan betalen en de boeren 7,4%. Is het nodig die extra lasten bij de burgers neer te leggen? Bij de AWP-amendementen gaan de tarieven voor de huishoudens met 2% omlaag en stijgen de tarieven voor de agrarische sector slechts met 5,6%. Het terugstorten van geld kost niets extra, als dat bij de vaststelling van de tarieven direct verrekend wordt. Op het aanslagbiljet kan die teruggave ook vermeld worden. Hij denkt dat het met de gestegen oztarieven van de gemeenten welkom zou zijn als het waterschap pas op de plaats maakt. Ook hij wil een prudent financieel beleid. Dat houdt in dat het waterschap zijn taken goed uitvoert en daarvoor de juiste financiering regelt, maar het is niet nodig dat het te veel geld ophaalt als dat nu niet te verantwoorden valt. Tot slot roept hij iedereen op om de amendementen te steunen.

De heer G.J.P. Jansen (WN) weet ook dat deze problematiek al uitgebreid aan de orde geweest is in de BMZ-commissie. Het college heeft de toen gestelde vragen beantwoord en voor een groot deel verwerkt in de nieuwe teksten. Hij wil – ook naar aanleiding van de bijdragen van de vorige sprekers – zeggen dat het bestuur vier jaar geleden gestart is met een coalitieprogramma waarin het streefde naar kostendekkende tarieven. Dat zou op een evenwichtige manier gebeuren, met vermijding van allerlei pieken en dalen in de heffingen. Dat is redelijk gelukt. Het college trekt die lijn nu door en zijn fractie ondersteunt die lijn ook. Natuurlijk zal het volgende bestuur weer over een nieuwe kostentoedelingsverordening moeten praten. Dan zal dat bestuur ook rekening moeten houden met de gegevens die dan beschikbaar zijn, zeker die van de categorie gebouwd. Hij wil daar nu niet op vooruitlopen en vasthouden aan de afgesproken lijn. Zijn fractie zal de amendementen dus niet steunen.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

De heer Van Os (SGP) zegt dat voor hem hetzelfde geldt. De portefeuillehouder heeft steeds gesproken van een gelijkmatige tariefsverhoging, toegroeidend naar kostendekkendheid. Gezien de kosten die eraan komen, zoals die voor de sloop van de zuivering, vindt hij dat een verantwoord beleid. Hij zal het collegevoorstel volgen.

De heer Groenendijk (VVD) bekent dat zijn fractie in een duivels dilemma zit. Zij kan instemmen met het betoog van de heer Verweij om niet meer belasting op te halen dan nodig is, maar ze vraagt zich af of met de amendementen alle kosten nog gedekt zullen zijn. Stel dat er toch een surplus wordt opgehaald, dan zou hij zo'n surplus het liefst in een aparte bestemmingsreserve willen zetten ten behoeve van toekomstige ontwikkelingen, bijvoorbeeld voor het verwijderen van medicijnresten (hij vreest dat dat geld anders in de algemene middelen verdwijnt). Dat zou voor zijn fractie een goed compromis zijn.

De heer Droogers (CDA) wil een gelijkmatige tariefontwikkeling met een blik op de toekomst, uitgaande van de geïndexeerde nullijn. Zijn fractie ziet dat in scenario 1 verwezenlijkt. Daar wordt een stap gezet naar kostendekkendheid. Zij stemt dan ook in met het besluit tot wijzigen van de belastingtarieven en de daarbij horende begrotingswijziging.

Ondanks die instemming wil hij nog wel een opmerking maken over het tarief ongebouwd. Het CDA vindt het belangrijk dat de tarieven gematigd toegroeien naar kostendekkendheid, maar helaas is daar de komende jaren voor ongebouwd een stijging met 9,5% nodig. Dat is al afgetopt, maar voor agrariërs gaat het hier over aanzienlijke bedragen: ongeveer 300 euro per jaar. De sector heeft het al niet zo gemakkelijk. Een oplossing weet hij nu niet, maar als er de komende jaren mogelijkheden zouden zijn om die stijging te matigen, dan zou hij dat zeer op prijs stellen. Misschien dat de komende aanpassing van de waterschapsbelasting iets kan betekenen. Hij wil in elk geval hiervoor aandacht vragen.

Hoewel zijn fractie positief staat tegenover lastenverlaging voor de ingelanden, vindt ze het niet verstandig de twee amendementen te steunen. Bij de begrotingsbehandeling is eerder aangegeven wat er de komende tijd te wachten staat: een winstwaarschuwing voor zowel het watersysteem als de zuivering. Ze wil het nieuwe bestuur niet met problemen opzadelen zonder een gezonde financiële basis. Het CDA zal erop toezien dat er blijvend efficiënt gewerkt wordt bij De Stichtse Rijnlanden, zoals nu ook al gebeurt, en dat er prudent met de financiën wordt omgegaan. Als het op termijn mogelijk blijkt belasting te verlagen of minder te verhogen, zal het dat van harte ondersteunen.

De heer Kooy (LNE) spreekt zijn waardering uit voor de manier waarop het college de opmerkingen uit de commissievergadering in de stukken heeft verwerkt. Wat de voorstellen betreft: het college zoekt het midden tussen de burger niet onnodig belasten en met de verwachte kosten rekening houden. Dat is een verstandige keuze. Geen van de fracties is ervoor om onnodig geld op te halen. Als hij zich realiseert wat er allemaal op het waterschap afkomt, denkt hij dat het verstandiger is om nog wat meer te vragen. Het is ongewenst om nu de indruk te wekken dat het met minder kan, en dan een jaartje na de verkiezingen te zeggen dat het tarief extra omhoog moet. Het is beter eerlijk te laten zien wat het waterschap moet doen en zo scherp mogelijk te calculeren. Nu zijn de laagste cijfers gebruikt en misschien vallen de inkomsten zelfs wat tegen. Alles is mogelijk. De gedachte van de VVD dat het eventueel te veel binnengehaalde geoormerkt kan worden, vindt hij sympathiek, maar het hoeft van hem niet noodzakelijk een nieuwe bestemmingsreserve te worden. De LNE steunt niet de voorstellen van beide amendementen en zal voor de collegevoorstellen kiezen.

De heer Verkaik (W@I) merkt op dat het bestuur elk jaar na vaststelling van de begroting een toekomst ziet waarin nieuwe uitgaven opdoemen. Zo wordt er al tien jaar telkens meer opgehaald dan nodig is. Dat geld in potjes stoppen is niet de oplossing. Dit jaar was er eerst een algemeen gesteunde motie om daarvan af te stappen, maar daarna blijkt de angst voor de toekomst toch groter en trekt iedereen zich terug. Ook nu wordt er te veel opgehaald en daarom heeft hij de amendementen medeondertekend.

De heer Van der Kruk (PvdD) steunt de amendementen niet. Natuurlijk is het zo dat het bestuur een motie had goedgekeurd die de 1,5 miljoen te veel opgehaalde euro's zou doen terugvloeien naar de burgers, maar in die motie staat niet dat dat gelijk moet gebeuren. Dat zou hij ook niet verstandig vinden: er komt namelijk een herijking van de kostentoedelingsverordening. Uit de cijfers blijkt dat in de periode 2010-2016 de huizenprijzen in de provincie Utrecht met 8% zijn gedaald, in de periode 2016-2018 met 15% gestegen en het afgelopen jaar met 9%. Als de prijzen het komende jaar nog eens met 5% stijgen, is er weer een stijging van 15%. Dat betekent dat de categorie gebouwd in de toekomst fors gaat betalen. Hij denkt niet dat de egalisatiereserves de komende jaren zullen groeien. De 1,5 miljoen

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

euro die te veel is opgehaald, kan dienen om straks de tarieven voor de categorie gebouwd niet al te veel te laten stijgen. Daar is een egalisatiereserve tenslotte ook voor. Zijn fractie steunt dan ook het collegevoorstel.

Beantwoording

De heer De Jong dankt allen voor hun bijdrage. Omdat er in de commissie al een uitgebreid debat is geweest, zal hij zich nu beperken tot de bestuurlijke hoofdlijnen en niet alle details herhalen. Het bestuur heeft terecht geconstateerd dat het college na uitgebreide afweging van de opties niet gekozen heeft voor het met de maatstaven berekenen van het nieuwe tarief sec, maar dat het ook gekeken heeft naar wat de gevolgen waren voor de lasten van gezinnen en agrariërs. Dat bleek beperkt tot 1 of 2%. Het college heeft verder gezien dat de tarieven nog niet kostendekkend waren. Dempen van de tarieven levert in dat geval alleen maar uitstel op. Daarom is gekozen voor scenario 1, hoewel dat mogelijk te veel inkomsten zou opleveren. Het college dacht dat zoiets een spaarmodel zou kunnen zijn (zoals het potje van de VVD), maar het heeft ervoor gekozen te wachten met het bepalen van een bestemming. Bij de voorjaarsnota of na vorming van een nieuwe coalitie zal duidelijker zijn waarvoor geld gereserveerd moet worden. In elk geval kan kostendekkendheid al bereikt worden in 2019, met gelijkmatige tariefontwikkeling voor de toekomst. Bij de begroting en tariefsbepaling 2020 gaat het college uit van de nieuwe percentages voor de kostentoedelingsverordening. Dan zal er een omdraaiing zijn tussen de categorieën gebouwd en ongebouwd: gebouwd krijgt het dan zwaarder en ongebouwd lichter. Hierdoor zal het nieuwe bestuur ook meer keuzeruimte hebben. Die extra middelen gaan niet in potjes, maar in de algemene reserve of in de egalisatiereserves. Wat bijvoorbeeld voor gebouwd meer binnenkomt, gaat in de egalisatiereserve voor gebouwd en blijft ook bij gebouwd. Het wordt ingezet als er kosten aan gebouwd moeten worden toegerekend.

Bij het amendement over de zuivering is het voorstel om 4,3 miljoen euro minder op te halen. Dat betekent een verlaging van het tarief met een flink aantal euro's ten opzichte van het tarief van vorig jaar. In de commissie heeft de heer De Jong in het debat met de VVD betoogd dat het college geen tarief voor de zuivering gaat verhogen. Het is gelijk aan het bedrag van vorig jaar. Het is ook niet zo dat er voor de zuivering extra wordt opgehaald. Er is wel een spaarmodel, want volgend jaar komt de hele rwzi Utrecht in de exploitatie en de bestemmingsreserve wordt dan benut voor de doelen van het spaarmodel: dertig jaar lang dekken van de kapitaalslasten. Verder zijn er nog enkele opgaven te doen ten laste van de egalisatiereserve: de sloop en herbesteding van het rwzi-terrein. Dat was bewust buiten het project gehouden, omdat dat bedrag (12 à 20 miljoen euro) geen activa oplevert waarop af te schrijven is. Dat moet in één keer uit de reserve worden betaald. Daarnaast zullen er middelen nodig zijn om nieuwe zuiveringen te kunnen beginnen, zoals het verwijderen van medicijnresten en hormonen. Binnen het college worden voorstellen ontwikkeld, die volgend jaar aan de orde zullen komen. Verlaging van het tarief vlak voor de verkiezingen zal later weer tot een verhoging leiden. Daarmee is de gelijkmatige tariefontwikkeling niet gebaat. Daarom zal hij aannemen van amendement 17 ontraden.

Datzelfde geldt ook bij het tarief voor gebouwd. Daarvoor verwijst spreker naar de PvdD. De nieuwe kostentoedeling zou wel eens nog meer ten nadele van de categorie gebouwd kunnen zijn en ten voordele van ongebouwd. Daarmee moet het waterschap geen risico's willen lopen. Wat de motie van 27 juni betreft, heeft het college eerder gezegd dat het al doet zoals daarin beschreven staat. Als het waterschap meer belasting ophaalt dan begroot is, komt dat in de egalisatiereserve terecht. Daarmee worden de tarieven automatisch gedempt voor de toekomst. Waar daarnaast wordt aangeraden om scherper te calculeren wat er binnenkomt, kan hij antwoorden dat het waterschap tot drie keer toe met de BghU heeft overlegd over de grondslagen voor de heffing van de tarieven. Het resultaat daarvan was dat het tarief gebouwd met 7,2% omlaag gaat (wat wordt gecompenseerd door de stijging van de waarden). Het college ontraadt dan ook aanvaarding van amendement 16.

Tweede termijn

De heer A.E. Jansen (AWP) heeft drie punten op te merken. Ten eerste heeft hij niets meer gehoord over de overgenomen motie. Hij vraagt zich af wat dat in feite betekent. Kan dat: een motie overnemen en dan niet uitvoeren? Ten tweede hoorde hij dat er gezegd werd dat het geld teruggegeven wordt, maar wel in de toekomst. Dan wil hij de heer De Jong vragen of hij diens iPad kan meenemen en zeggen dat die later terugkomt. Vindt de heer De Jong dan dat hij die heeft teruggekregen? In de ogen van de spreker is de motie niet uitgevoerd.

Ten derde vraagt hij hoe men kan spreken van kostendekkendheid als men tien jaar lang te veel ophaalt. Een argument zou kunnen zijn dat er te weinig reserves zijn. Dat was in het begin ook zo, maar nu gaat men daar ruim overheen en de komende jaren ook weer. Wat hem betreft is dit het moment om dat geld terug te geven. Toekomstige kosten voor medicijnheffing? Dan zou de meest logische reactie zijn om het reservepercentage van 20% op te hogen. Niemand stelt dat echter voor, dus blijkt dat er reserves genoeg zijn. Investeren in de te verwachten

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

medicijnverwijdering wil hij ook. Op het moment dat daarvoor een voorstel op tafel ligt, zal hij voorstemmen. Mocht dat gebeuren, dan zal dat in 2019 nog niet leiden tot daadwerkelijke kosten.

De heer Verweij (CU) wil benadrukken dat hij een voorstander is van het opzetten van een spaarmodel ten behoeve van afgesproken uitgaven, maar het waterschap is geen spaarpot voor het belastinggeld van de burgers zonder een plan voor de toekomst. Wat de reserves betreft, zit het waterschap bij zuiveringsbeheer en gebouwd ruim in de middelen, maar niemand heeft het over de bandbreedte van min of plus 20%. Waarom houdt het bestuur zich niet aan het afgesproken financiële beleid?

Verder is De Stichtse Rijnlanden gehouden aan de regelgeving van de hogere overheden. Dat betekent dat het bij het opstellen van een begroting aan de burgers niet meer dan dekkende tarieven mag vragen, tenzij het daarvoor een heldere argumentatie heeft gegeven. Bij de zuiveringsheffing gaat het waterschap ruim 10% meer vragen dan het kostendekkende tarief. Het is daarmee het derde duurste waterschap in het land. Het amendement stelt 61,35 euro voor, maar ook daarmee zijn de omringende waterschappen nog steeds goedkoper. Er is voorlopig voldoende ruimte om de noodzakelijke uitgaven te doen.

Bij de voorjaarsnota is afgesproken om in 2017 te veel binnengekomen geld terug te geven aan de categorie gebouwd, maar het college wil nu zelfs extra geld ophalen. Daarvoor hoort hij graag een argumentatie, en ook voor het niet uitvoeren van een overgenomen motie. Is het college bang dat de opbrengst tegenvalt? Volgens hem staan de belastinginkomsten bij gebouwd zo vast als een huis, tenzij een groot deel van het areaal afbrandt. Er zal meer binnenkomen dan nodig is, terwijl er voor de komende jaren genoeg ruimte in de reserves zit om een gelijkmatige tariefsontwikkeling te garanderen. Hij noemt dat niet zorgvuldig en niet prudent. Tegen de heer Van der Kruk wil hij zeggen dat een toekomstige verschuiving in de kostentoedeling voor gebouwd slechts enkele procenten zal schelen. Die categorie heeft grote reserves en betaalt al 50% van de kosten. Hij vindt het vreemd als het bestuur het collegevoorstel zou volgen. Dan houdt het zich niet aan de eigen financiële kaders.

De heer Groenendijk (VVD) vraagt of het aannemen van de amendementen de kostendekkendheid in gevaar brengt. Hij meent dat het instellen van een reservepotje voor bijvoorbeeld het verwijderen van medicijnresten een goed idee is, maar hij vreest dat zoiets niet geoormerkt wordt en later in de algemene middelen verdampt. Stel dat een geoormerkt bedrag niet wordt benut, dan kan dat in elk geval gemakkelijk teruggegeven worden.

De heer Verkaik (W@I) denkt dat de heer Groenendijk grotendeels gelijk heeft. Hij zou zelf echter zeggen dat een dergelijk geoormerkt bedrag opgenomen hoort te zijn in de begroting, met bijbehorend plan. Nu lijkt het er meer op dat in de begroting ruimte wordt geschapen voor extra geld, zonder dat duidelijk is waarvoor dat dient.

De heer G.J.P. Jansen (WN) wil niet accepteren dat de indruk gewekt wordt alsof college en daarmee de coalitiepartijen de financiële spelregels aan hun laars lappen. Volgens hem handelen die precies zoals is afgesproken. Ze gaan uiterst zorgvuldig om met bestemmings- en egaliseringsreserves op de manier die is vastgelegd in de nota 'Reserves en voorzieningen' en zoals uitgebreid besproken is in voorjaarsnota en begroting. Hij heeft er ook geen behoefte aan om in het krantje van het Groene Hart te moeten lezen dat het bestuur weer iets gedaan heeft wat niet klopt. Hij hoopt wel dat wat partijen naar buiten brengen over besluitvorming van dit algemeen bestuur, correct is. Zijn fractie steunt volledig wat de hoogheemraad in zijn betoog naar voren bracht.

Beantwoording

De heer De Jong wijst erop dat het college al vier jaar streeft naar kostendekking: structurele dekking voor structurele uitgaven (waarbij voor zuivering een aparte regeling was getroffen). Kostendeckendheid wordt bereikt als men de kosten uit de begroting voor een bepaald jaar in dat jaar via de tarieven ophaalt. Dat is nog niet gelukt, omdat het waterschap de reserves heeft gebruikt om de tarieven te matigen. Bij het aannemen van de amendementen loopt de kostendeckendheid bij drie categorieën in 2019 gevaar. Demping van tarieven kan, als die structurele kosten volledig gedekt zijn.

De heer Verweij (CU) stelt bij interruptie dat de heer De Jong kostendeckendheid wel heel smal uitlegt. Als de belastingheffing over een aantal jaren meer oplevert dan wordt uitgegeven, is dat ruim kostendeckend, zeker voor de categorie gebouwd waar de reserves toenemen, en voor zuivering waar 10% meer is opgehaald.

De heer De Jong antwoordt dat er in de nota 'Reserves en voorzieningen' uitgangspunten staan over reserves en voorzieningen en de bandbreedtes. Twee jaar geleden is het waterschap overgestapt op de nieuwe methodiek en had

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

zes jaar om alles binnen de bandbreedte te brengen. Inderdaad zit gebouwd aan de bovenkant van de bandbreedte, maar ongebouwd zit daar flink onder. Alle categorieën zullen door het collegebeleid de komende jaren binnen die bandbreedtes worden gebracht. Hij kijkt verder dan een jaar.

De AWP-motie is in juni niet in stemming gebracht. Hij heeft toen namens het college een betoog gehouden hoe egalisereserves een dempend effect hadden op de tarieven en dat er scherper gecalculeerd gaat worden, waardoor de opbrengsten bij gebouwd kleiner zullen worden. Dat is wat er nu gebeurd is. Dat is de manier waarop het college deze motie heeft uitgevoerd. Het voorbeeld van de iPad kan hij moeilijk toepassen op deze situatie.

Wat de reserve voor medicijnresten betreft: hij heeft dat niet geroepen om meer geld te kunnen ophalen. Voor of net na de verkiezingen zal het bestuur een voorstel ontvangen over medicijnverwerking.

Hij wil de heer Verweij zeggen dat zuivering meer dan kostendekkend is door het spaarmodel. Bij de financiering van de rwzi Utrecht heeft ieder daar zeer nauwkeurig naar gekeken. Gaat de rechter het waterschap hier corrigeren? Een groot bedrijf had bezwaar gemaakt tegen de heffing door De Stichtse Rijnlanden, waarbij hetzelfde argument als hier door de heer Verweij aangevoerd, ook een rol speelde. Het waterschap heeft die rechtszaak gewonnen. Zo absoluut als de heer Verweij de kostendekkendheid verwoordde, is het niet.

Hij is het eens met de heer Verkaik: als bekend is waaraan geld besteed wordt, hoort dat thuis in de begroting. Het college heeft echter gekeken naar de huidige financiële situatie en gezegd dat kostendekkend worden de doelstelling is waar het graag naar streeft.

De voorzitter stelt voor de beraadslaging over dit punt af te sluiten en over te gaan naar punt 3.2.

3.2 Wijziging Legger primaire waterkeringen

De voorzitter deelt mee dat de heer De Groot – net als tijdens de commissievergadering – de woordvoerder zal zijn bij dit onderwerp, hoewel primaire keringen eigenlijk behoren tot de portefeuille van de dijkgraaf.

Eerste termijn

De heer Merkens (LNE) deelt mee dat zijn fractie zich kan vinden in wat in het dossier voor de legger staat. Hij wil wel wat kwijt voor de ingezetenen en geborgden: bedrijven, landbouw, natuur en bosbouw. Hij heeft begrepen dat men in overleg gaat met gemeenten als in het profiel van de vrije ruimte een bouwplek ongunstig ligt. Hij zou willen dat het college een actieve rol gaat vervullen bij bestemmingsplannen die ter inzage liggen, en dat het bij vastgestelde plannen die nog tien jaar ongewijzigd blijven, duidelijk met de gemeente afsprekt dat daaraan geen financiële consequenties verbonden zullen zijn voor bewoners en bedrijven. De ervaring leert namelijk dat gemeenten bij verplaatsing van bouwlocaties hoge leges eisen.

De heer Verweij (CU) sluit zich van harte aan bij het pleidooi van LNE. Hij meent dat het waterschap met deze leggeraanpassingen het probleem niet bij een particulier moet neerleggen, maar hier proactief moet zijn. Het is in het algemeen belang om deze zones aan te wijzen. Daarom hoort hij graag dat het college zich gericht gaat inspannen om met de betrokken gemeenten tot overeenstemming te komen.

De heer Rutjes (WN) kan meegaan met het voorstel. Wat nog overblijft, zijn mogelijke negatieve effecten die grondeigenaren kunnen ondervinden van de instelling van het profiel van de vrije ruimte. Daar gaat het stuk wel op in, maar de financiële gevolgen zijn nog niet helemaal te overzien. Hij vraagt of het college binnen een termijn van bijvoorbeeld twee jaar informatie kan geven over die gevolgen.

De heer Van Os (SGP) zal ook met het voorstel instemmen, maar ook ondersteunen wat LNE heeft ingebracht.

De heer Duijvelaar (VVD) zal ook instemmen. Hij heeft tot zijn tevredenheid gezien dat er een paragraaf 'Nadeelcompensatie' en de financiële consequenties daarvan is toegevoegd.

De heer Verkaik (W@I) hoorde LNE spreken over nieuwe bestemmingsplannen, maar hij stelt dat die er niet meer komen: alles gaat straks in de richting van de Omgevingswetgeving. Hij vraagt hoe het waterschap daarin voor de grondeigenaren kan participeren. Het is zelf geen belanghebbende. Hij wil wel weten hoe het college dat gaat doen en hoe het bestuur op de hoogte wordt gehouden van de gevolgen voor de betrokken grondeigenaren.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

Beantwoording

De heer De Groot dankt voor de reacties. Op één punt is er al een aanvulling, maar hij merkt dat daarover nog twijfel bestaat of die voldoende is of dat het college daarmee toch proactief aan de gang moet gaan. Het profiel van de vrije ruimte heeft impact op burgers op het moment dat zij daarbinnen willen bouwen. Daarom is het ook moeilijk om vooraf schade vast te stellen. Het college weet bij de vaststelling van het profiel ook niet of daarbinnen wel of niet gebouwd kan worden. Dat heeft namelijk een nadere afweging nodig in het kader van de dijkversterking en die afweging kan per plek verschillen. Aan de andere kant heeft het college al toegezegd om met de gemeenten te overleggen of bouwblokken buiten het profiel geplaatst kunnen worden, waardoor men het probleem voor het waterschap verkleint en ook het probleem voor burger, bedrijf of aandeelhouder verdwijnt. Het college zal proactief in gesprek gaan met gemeenten over bestemmingsplan of omgevingsverordening. Naar aanleiding van de reacties uit het bestuur zal het college de komende tijd al eerste afspraken maken met de gemeenten aan de Lekdijk. Volgens de heer De Groot is dit ook een probleem van bewoners, waterschap én gemeenten. Die laatste twee moeten bouwplannen straks gezamenlijk beoordelen. Het college hoort graag tijdig welke plannen gewijzigd worden. Het zal zelf op gezette tijden aan het bestuur informatie verstrekken.

Over financiële gevolgen van beslissingen over bouwplannen kan hij nog weinig zeggen. Als iemand een claim op nadeelcompensatie legt, zal het college dat meenemen in de berichtgeving naar het bestuur.

De voorzitter constateert dat een tweede termijn niet nodig is. Hij sluit de beraadslaging hierover.

3.3 Definitief vaststellen Keur Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2018

Eerste termijn

De heer Van der Heijden (WN) kan instemmen met de keur zoals die nu voorligt. Zijn fractie had liever gezien dat er wat meer aandacht was geweest voor waterkwaliteit, maar ze kan de reactie daarop van het college begrijpen. Met de komst van de Omgevingswet zal alles een plek krijgen in de waterschapsverordening.

Hij heeft nog twee vragen. Kan het college bevestigen dat ook met deze keur nog steeds onaangekondigde controles uit te voeren zijn om handhavend op te treden? Het leek erop dat er bij de schouw daartoe geen mogelijkheden meer waren. Of kan dat toch nog via de Algemene wet bestuursrecht? Ten tweede vraagt hij of, op basis van artikel 3.1.3h, waarin staat dat belemmering van de vervulling van maatschappelijke functies van het watersysteem voorkomen moet worden, het mogelijk is om het aantal vaarvergunningen voor de Kromme Rijn te maximaliseren.

Tot slot vindt WN het heel belangrijk dat het algemeen bestuur goed kan volgen hoe deze keur in de praktijk gaat werken, zeker een keur met het 'ja, mits'-principe. Daarom dient hij een motie in, die het nieuwe bestuur zal voorzien van een goede evaluatie van deze keur.

Motie nummer 2018-18 'Evaluatie Keur' wordt ingediend door de heren Van der Heijden (WN), Van Bork (PvdA) en De Roos (CDA).

Het dictum van motie 18 luidt:

Verzoekt daarom het college van Dijkgraaf en hoogheemraden om het Algemeen Bestuur in het najaar van 2019 een evaluatiekader voor te leggen voor een evaluatie uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van de nieuwe Keur, maar voor de inwerkingtreding van de waterschapsverordening; verzoekt het college voorts om het Algemeen Bestuur een half jaar na inwerkingtreding en daarna jaarlijks of zo nodig vaker een voortgangsbrief te sturen over de werking van de nieuwe Keur; en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter leest het dictum van motie 18 voor en constateert dat die deel uitmaakt van de beraadslagingen.

[Mevrouw Otterman voegt zich bij de vergadering.]

De heer Travaille (PvdD) ziet dat er heel veel werk verzet is voor de keur. Dat moet ook wel, want met het 'ja, mits'-principe moet men alle mogelijke impact van activiteiten die men maar gedeeltelijk kan overzien, op de een of andere manier borgen. Tijdens de commissievergadering noemde zijn fractie de fundamentele keuze die het 'ja, mits'-principe tot gevolg heeft, vrijwillig, terwijl gemeente en provincie het moeten hanteren bij het ingaan van de Omgevingswet. Er is slechts één ander waterschap met een 'ja, mits'-keur. De PvdD heeft wel veel moeite met dat 'ja, mits'-regime,

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

omdat ze bang is dat de waterschapswerken en -doelen – in het bijzonder natuurdoelen – niet voldoende beschermd worden tegen voorziene en onvoorziene initiatieven. De partij gaat liever uit van een 'nee, tenzij'.

Een tweede fundamenteel punt is dat waterkwaliteit niet volledig in de keur is meegenomen. Hij begrijpt de argumenten daarbij, maar zou toch voorstander zijn van een integratie van dat onderwerp.

Wat het vroegtijdig informeren van partijen bij initiatieven betreft, had de heer De Groot al gezegd dat het college actief contact zou zoeken met gemeenten. Hij vraagt het college ook proactief contact te zoeken met partijen die natuurbelangen behartigen.

De keur volgens het 'ja, mits'-principe is een nieuwe aanpak, die een tijdige evaluatie van de resultaten behoeft, inclusief de impact op natuurbelangen. Hij zou graag afspreken op welk moment waterkwaliteit wel wordt meegenomen. Waarschijnlijk zal dat zijn bij de waterverordening. Blijft staan dat zijn fractie heel moeilijk kan leven met het 'ja, mits'-principe.

De heer Duijvelaar (VVD) verklaart dat zijn fractie grote waardering voor de keur heeft, omdat ze het 'ja, mits'-principe omarmen. Het is een goede manier om te dereguleren. Wel zijn er enige zorgen over de handhaafbaarheid. Op dat aspect moet de keur in de praktijk goed gevolgd worden.

De heer Van Bork (PvdA) weet nog dat de PvdA in het begin moeite had om dit 'ja, mits'-principe te omarmen. Er is hierover in totaal zeven keer vergaderd en langzaam is de fractie meegegaan. Ze heeft veel waardering voor al het werk dat hiervoor is verricht. Hij is ook blij dat het Rijnlandmodel is bijgevoegd: dan wordt al duidelijker hoe zo'n principe werkt in de praktijk.

Zijn fractie had ook gevraagd om de waterkwaliteit mee te nemen. Het college had betoogd dat dat niet kon en niet mocht, maar de motie hierover stipuleert op de evaluatie op de ecologische betekenis van deze keur. Wat hem betreft, wordt daaronder ook de waterkwaliteit begrepen. Al kan het juridisch misschien nog niet, is het toch mee te nemen in de ecologische afwegingen.

De heer Verkaik (W@I) vraagt de initiatiefnemers van de motie waarom die constateren dat deze werkwijze een heel andere manier van werken met burgers en agrarische bedrijven met zich meebrengt.

Ook vraagt hij aan de PvdD of er bij de evaluatie naast de belangen van de natuur ook de belangen van burgers en bedrijven moeten worden meegenomen. Wat is trouwens natuur?

De heer Van der Heijden (WN) antwoordt op de eerste vraag van de heer Verkaik dat deze keur in zekere zin vooruitloopt op de Omgevingswet. Mensen worden eerder in een vroegtijdig stadium betrokken, dat is een andere manier van werken.

De heer Kooy (LNE) wijst erop dat het bestuur overstapt op een andere manier van communiceren met de burgers: van het veilige 'nee, tenzij' naar het onzekere 'ja, mits'. De aarzelingen en angsten zijn er, maar de ervaringen met deze aanpak in Rijnland geven voldoende vertrouwen om die omschakeling aan te durven. Niet alleen neemt het waterschap een andere rol aan, maar het verwacht van burger en ondernemer ook een andere rol. Het is de vraag of die de andere rol gaan pakken. Dat maakt het hele traject spannend. Het blijft verstandig om op de hoogte te blijven van hoe alles loopt. Als er meer nalevingsbegeleiding nodig is of als het totaal niet loopt, wil het bestuur dat te horen krijgen. Daarom is rapportage vooral in het begin noodzakelijk.

Tot slot wil hij zeggen dat hier sprake is van een knap stukje werk, dat veel expertise en inzet gevergd heeft. Wat bij dergelijke ingewikkelde regelingen onvermijdelijk staat te gebeuren, is dat er foutjes aan het licht komen. Dat moet voor het college een extra reden zijn om het bestuur bij de les te houden en niet te schromen een gewenste aanpak voor te stellen, als dat nodig mocht zijn. De LNE zal het voorstel graag steunen.

De heer A.E. Jansen (AWP) spreekt ook van een uitstekend plan, dat het waterschap dichter zal brengen bij de stakeholders met wie het waterschap zaken moet doen. Hij kan ook de motie onderschrijven en sluit aan bij het verzoek van de heer Kooy om het bestuur bij de les te houden.

Beantwoording

De heer De Groot hoort dat er wel vertrouwen is, én gezonde twijfel. Dat de PvdD het 'ja, mits' niet zo ziet zitten en liever 'nee, tenzij' had gehoord, is een principiële verschil in keuze. Het waterschap als geheel heeft gekozen voor 'samen met'. Hijzelf zegt dat het beter is anderen medeverantwoordelijk te maken. Dat helpt om zaken goed voor elkaar te krijgen. Hij is meestal niet negatief ingesteld en durft mensen te vertrouwen, maar aan de andere kant is er

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

ook een weg nodig voor het geval dat er iets fout gaat. Hij wordt in die houding gesterkt door de evaluatie in Rijnland. Hij vergelijkt dat met de situatie in Woerden van tien à twintig jaar terug, waar iedere boom beschermd was en waar men voor alles een vergunning moest aanvragen. Het gevolg was bijvoorbeeld dat niemand bomen aanplante, vanwege dat soort wetgeving. Toen er ander beleid kwam en alleen de echt belangrijke bomen onder de bescherming vielen, is er geen boom minder gekomen, maar eerder meer. Dat kan vertrouwen blijkaar doen. De vergelijking past natuurlijk niet een-op-een, maar samen met de ervaringen in Rijnland heeft hij hieraan genoeg. De stok achter de deur, de handhaving, zal veranderen: de schouwen (aangekondigd) zijn bedoeld om geregeld het gebied te inspecteren, in het bijzonder op diepte en onderhoud. Daarnaast zijn er de handhavers, die bij een aanvraag of melding nu nog steekproefsgewijs bekijken of aan de voorwaarden is voldaan. Zij krijgen veeleer de taak om te controleren of bij veranderingen/verbouwingen aan de zorgplicht is voldaan. Het is niet zeker of dat meer of minder werk zal opleveren. De bespreking in de commissie van de evaluatie Rijnland heeft al geleid tot enkele toezeggingen van zijn kant. Dat is verwoord in de motie. Hij verwacht dat het college daarmee geen problemen zal hebben. Anders komt hij daarop terug.

Over de waterkwaliteit is al voldoende gezegd. Of dat punt in de evaluatie meegenomen kan worden, vindt hij een goed punt. De keur is eigenlijk niet een instrument dat over waterkwaliteit gaat, maar daar staat wel helder in dat bij iedere activiteit de kwaliteit van het water niet achteruit mag gaan. Het lijkt hem goed dat ook regelmatig te monitoren en daar in de evaluatie aandacht aan te besteden.

Of de nieuwe keur wat kan betekenen voor het varen op de Kromme Rijn, weet hij niet. Hij zal dat aan de hand van een duidelijke vraag laten nagaan.

Dat het 'ja, mits'-principe de doelen niet goed kan beschermen, is een punt waarover meningen blijven verschillen. Naast het praten met gemeenten ook proactief met natuurorganisaties in gesprek gaan, is wat hijzelf een week eerder heeft gedaan met Natuurmonumenten. Ook activiteiten van het waterschap zelf kunnen wel eens nadelig zijn voor belangen van de natuur. Communicatie met grote natuurorganisaties is daarom goed en zal ook regelmatig plaatsvinden.

Fouten zullen altijd wel voorkomen, ook in verband met de digitalisering. Ongetwijfeld zal het waterschap hier af en toe leergeld moeten betalen, maar als hij ziet hoe hard er hier gewerkt wordt, denkt hij dat alles best onder controle is. Mocht er echt iets fout gaan, kan het college snel handelen. Zulke bijzonderheden zullen in de evaluatie wel naar voren komen.

Tweede termijn

De heer Verkaik (W@I) vraagt de indieners van de motie of een jaarlijkse evaluatie niet wat weinig is. Is een halfjaarlijkse rapportage, zeker in het begin, niet beter?

De heer Van der Heijden (WN) denkt dat in eerste instantie een evaluatie na een half jaar gewenst is, daarna minimaal jaarlijks. Zo nodig kan het ook vaker.

De voorzitter sluit dit agendapunt af, maar wil eerst de heer Plaisier complimenteren met dit omvangrijke werkstuk, waarvan hij de eerste trekker is geweest.

3.4 Rekenkamercommissie-onderzoek Quickscan Handhaving

Eerste termijn

De heer Van Bork (PvdA) heeft het rapport van de Rekenkamercommissie met waardering tot zich genomen. Ook de door het college bijgevoegde notitie verwelkomt hij. Toch zit hij wel met het rapport in zijn maag. Op pagina 20 staan twee aanbevelingen. De eerste wil hij wel volgen, maar met de tweede heeft hij moeite. Daarin staat dat het algemeen bestuur moet gaan werken met rapporteurs op het gebied van handhaving. Dat vergt een andere manier van werken, die een principiële wijziging in de werkwijze van het bestuur inhoudt en ook in de relatie met het college. Zijn fractie wil daarom eerst een principiële en politiek debat voeren of het wel gewenst is om die kant van rapporteurs op te gaan. Daarnaast komt de vraag op of men ook op andere beleidsterreinen wat moet doen. Er is te veel aarzeling om zomaar ja te zeggen tegen dit voorstel. Dat gaat nu te ver. Daarom dient hij een amendement in en nodigt het college uit om met een politiek stuk te komen, waarin het fenomeen van bestuurlijk rapporteur verder wordt uitgewerkt en wat dat allemaal zou betekenen voor de werkwijze, voor het bestuur en de relatie tussen bestuur en college.

Amendement nummer 2018-19 'Bestuursrapporteurs voor de handhaving' wordt ingediend door de heren Van Bork (PvdA), Droogers (CDA) en G.J.P. Jansen (WN).

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

Het dictum van amendement 19 luidt:

Besluit:

1. beslippunt 2 te wijzigen als volgt: in te stemmen met aanbeveling 1 van het rapport;
2. het college te verzoeken uiterlijk in de commissievergadering van september de discussie over de wenselijkheid en mogelijkheid van het werken met bestuurlijke rapporteurs in het bestuur te entameren middels een door het college op te stellen stuk, waarin beschreven wordt op welke wijze en onder welke voorwaarden het bestuur deze werkwijze kan hanteren.

De voorzitter leest het dictum van amendement 19 voor en constateert dat het deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Duijvelaar (VVD) zegt dat de VVD zich aansluit bij de PvdA, wat aanbeveling 2 betreft. Wat aanbeveling 1 betreft zou hij die handavingsvisie wel eens los willen laten op de nieuwe keur.

De heer Van Os (SGP) zal het amendement steunen en de eerste aanbeveling wel overnemen.

Mevrouw Van Dam (WN) meldt dat haar fractie het amendement mede heeft ondertekend en daar dus ook achter staat. Ze kan wel meegaan in de eerste aanbeveling. Er zijn echter ook andere verbeterpunten. De Omgevingswet biedt nieuwe mogelijkheden voor sturing. Het bestuur zou dan meer betrokken willen worden dan alleen door middel van bestuursinformatiebrieven. Dat is te mager.

De voorzitter merkt op dat bestuursleden die punten altijd in de commissievergaderingen kunnen inbrengen.

Mevrouw Van Dam (WN) hecht er toch aan om in 2019 de nieuwe nalevingsvisie en het handavingsbeleid in de bestuursvergadering te bespreken. Dan kan er een koppeling gemaakt worden met effectindicatoren en sturingsmogelijkheden voor de handhaving. Er zijn genoeg elementen aanwezig om daar rond de zomer een agendapunt van te maken.

De heer Travaille (PvdD) stelt dat handhaving voor zijn fractie een belangrijk thema is. In de quickscan staat dat het bestuur daarop geen toezicht kan houden. Dat is een forse conclusie. Het lijkt verstandig dat het college de aanbevelingen van de Rekenkamer overneemt. Het amendement splitst de aanbevelingen. Zijn fractie zou dat zeker kunnen steunen. In de laatste zin van het memo staat nog iets over de aanpak in 2019. Gezien het belang van het onderwerp en de forse conclusies van de Rekenkamercommissie, vraagt de PvdD het college om een memo te maken met een echt actieplan. Het 'ja, mits'-principe uit de keur vraagt ook om een bijstelling van de handhaving. Daarom wil hij in het memo de acties zien en de periodes in 2019 waarin die worden uitgevoerd, om tegemoet te komen aan de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.

De oorspronkelijke opdracht voor de commissie bestond uit twee delen: het tweede deel van de opdracht luidt: "Inzicht bieden in de doelmatigheid en doeltreffendheid van de handhaving." Dat zit nog niet in dit eerste deel. Vanuit de controlerende taak van het bestuur is het natuurlijk wel belangrijk om te weten hoe doeltreffend de handhaving nu is. Hij is daarom benieuwd of en wanneer het tweede deel van het onderzoek wordt uitgevoerd.

De heer De Roos (CDA) wijst erop dat zijn fractie het amendement medeondertekend heeft.

De heer De Beaufort (LNE) laat weten dat de heer Van Bork het amendement perfect heeft verwoord, wat zijn fractie geheel kan ondersteunen.

De heer Verweij (CU) steunt het amendement ook. De eerste aanbeveling in het rapport vindt hij wat algemeen. De Rekenkamercommissie wijst op verschillende punten, waaruit lessen te trekken zijn. Zo staat er op pagina 27 dat het bestuur niet beschikt over de informatie die nodig is om zijn controlerende en kaderstellende taak te vervullen. Die conclusie vindt hij niet terug in de aanbevelingen. Zijn vraag is wat het bestuur hiermee kan doen. Hij denkt dat het bestuur in elk geval aan het college moet vragen om van de uitvoering van de handhaving een beeld te geven. Dan kan het bestuur beoordelen of dat doelmatig genoeg is. Kan het college niet toezeggen dat het hierin het bestuur gaat meenemen? WN wil die gegevens uit de informatiebrief halen of op de agenda plaatsen, maar het college kan het onderwerp handhaving toch ook geregeld op de agenda zetten. Ook al zijn er geen rapporteurs aangewezen, kan het college die informatie doorgeven.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

De heer Verkaik (W@I) hoorde veel reacties van andere fracties, maar hij wil graag horen wat het college hierover denkt. Dat moet immers het werk doen.

Beantwoording

De heer De Groot weet dat er de komende tijd op dit thema veel gaat veranderen. Als het bestuur het ingediende amendement aanneemt, zal het college de informatie organiseren. Het college doet nog meer. Zo komt er een nieuwe handhavingvisie (voortaan: nalevingsvisie). Daar zal het bestuur zijn goedkeuring aan moeten geven. Daarin komt ook te staan hoe het bestuur geïnformeerd wenst te worden. Die visie zullen bestuur en college het volgende jaar uitgebreid bespreken. Aan de hand van de nalevingsvisie komt er ook een nalevingsbeleid, een bevoegdheid van het college, maar natuurlijk zal het college het bestuur uitgebreid consulteren.

De PvdD wil graag een memo waarin staat wat het bestuur wanneer kan verwachten.

De heer Travaille (PvdD) zegt bij interruptie dat iets dergelijks de basis zou zijn. Er staan echter nog meer aanbevelingen in het rapport, waarvan sommige best wel ingrijpend zijn. Daarom wil hij een plan van aanpak dat past bij de aanbevelingen die hierin zitten, en waaruit hij kan zien dat rapport en plan op elkaar passen.

De heer De Groot heeft de ervaring dat het noemen van tijden en data wankel is. Hij denkt wel het bestuur mee te kunnen nemen in de manier waarop het college verder daarmee omgaat.

De heer Travaille (PvdD) vraagt of dat 'meenemen' een notitie wordt over de aanpak.

De heer De Groot beaamt dat. Of het dan memo of notitie heet, daar wil hij vanaf zijn. Hijzelf kijkt ook uit naar een dergelijk tijdschema.

Tweede termijn

De heer Van Bork (PvdA) wil alle partijen danken die hun steun hebben uitgesproken voor het amendement. Ook dankt hij de hoogheemraad. Die heeft nu een aantal toezeggingen gedaan.

De voorzitter sluit de beraadslaging over dit punt.

3.5 Procedureverordening werving, selectie en benoeming dijkgraaf Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van Os.

De heer Van Os (SGP) verklaart dat de fractievoorzitters onlangs met elkaar gesproken hebben naar aanleiding van de brief van de dijkgraaf, waarin hij schreef niet beschikbaar te zijn voor een derde termijn. Dat betekent dat de rol van de huidige vertrouwenscommissie erop zit.

De fractievoorzitters hebben verder besloten om de procedureverordening en de werving van de nieuwe dijkgraaf in gang te zetten en daarbij een nieuwe vertrouwenscommissie te benoemen, bestaande uit alle fractievoorzitters en de locodijkgraaf, de heer De Jong.

De voorzitter constateert dat er geen verdere vragen of opmerkingen zijn. Daarmee sluit hij dit punt af.

4 BESLUITVORMEND DEEL

4.1 Vaststellen belastingtarieven 2019 / aanpassing belastingverordeningen 2019

Amendement 2018-016 'Uitvoering motie Algemene Waterschapspartij, betreffende tarief gebouwd'

Stemming

Aantal stemmen: 26

Voor: 3 (AWP, W@I, CU)

Tegen: 23 (WN, VVD, CDA, PvdA, PvdD, SGP, LNE)

Het amendement is verworpen.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

Amendement 2018-017 'Zuiverings- en verontreinigingsheffing 2019'

Stemming

Voor: 3 (AWP, W@I, CU)

Tegen: 23 (WN, VVD, CDA, PvdA, PvdD, SGP, LNE)

Het amendement is verworpen.

Voorstel Vaststellen belastingtarieven 2019 / aanpassing belastingverordeningen 2019

Stemverklaringen:

De heer Verweij (CU) zal tegen dit voorstel stemmen, omdat het waterschap zo meer belastinggeld zou ophalen dan volgens de begroting noodzakelijk is.

De heer Groenendijk (VVD) zegt dat zijn fractie zal voorstemmen, dankzij de toezegging dat er deze periode nog een voorstel komt hoe om te gaan met medicijnresten en de verzekering dat de verhoging voor de zuivering 0% is.

De heer A.E. Jansen (AWP) zal tegenstemmen. Hij vindt dat het nu genoeg is geweest met de te veel opgehaalde belasting.

De heer Verkaik (W@I) stemt tegen omdat dit een voortzetting van een beleid is dat meer ophaalt dan nodig is.

Stemming

Tegen: 3 (AWP, W@I, CU)

Voor: 23 (WN, VVD, CDA, PvdA, PvdD, SGP, LNE)

Het voorstel is aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. a. het besluit tot wijziging van de belastingtarieven vast te stellen, conform het bij dit voorstel gevoegde ontwerp (DM 1455872), inhoudende de aanpassing van de belastingtarieven in:
 - de Verordening watersysteemheffing Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009;
 - de Verordening verontreinigingsheffing Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2010;
 - de Verordening zuiveringsheffing Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2017;b. de datum met ingang van welke de bepalingen van dit besluit in aanmerking worden genomen, te bepalen op 1 januari 2019;
2. de 1e begrotingswijziging 2019 vast te stellen, met als (financiële) consequentie dat de belastingopbrengsten met € 1,746 miljoen naar boven worden bijgesteld, van € 123,092 miljoen naar € 124,838 miljoen;
3. in samenhang met het bepaalde onder 2. tevens de totale dotatie aan de egaliseringsreserves met € 1,746 miljoen te verhogen, van € 3,814 miljoen naar € 5,559 miljoen.

4.2 Wijziging Legger primaire waterkeringen

Stemming

Tegen: 0

Voor: 26 (allen)

Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. Het inspraakrapport 'Wijziging Legger primaire waterkeringen' vast te stellen;
2. De Legger primaire waterkeringen, vastgesteld bij besluit van het Algemeen Bestuur, d.d. 22 oktober 2003, te wijzigen overeenkomstig de bij dit voorstel behorende ontwerp-wijziging;
3. De wijziging van de Legger primaire waterkeringen in werking te laten treden op 1 januari 2019.

4.3 Definitief vaststellen Keur Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2018

Stemverklaringen

De heer Verkaik (W@I) stemt voor het voorstel. Hij is blij dat er naar de toekomst een nieuwe weg wordt ingeslagen, met een nieuwe visie.

De heer Travaille (PvdD) heeft waardering voor de enorme hoeveelheid werk die geleverd is, maar zijn fractie blijft bezwaar houden tegen het uitgangspunt. Ze zal tegenstemmen, omdat ze bang is dat de natuurbelangen geschaad worden door het 'ja, mits'-principe. Ze hoopt wel dat ze ongelijk heeft en dat dat snel uit de evaluatie zal blijken.

De heer Duijvelaar (VVD) meldt dat zijn fractie wel vertrouwen heeft in de keur en in het college, en dat de keur in de praktijk goed gevolgd zal worden.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

Stemming

Tegen: 3 (PvdD)

Voor: 23 (WN, VVD, CDA, PvdA, W@I, SGP, CU, AWP, LNE)

Het voorstel is aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. Het 'Inspraakrapport Keur, Uitvoeringsregels en Beleidsregels HDSR 2018' vast te stellen;
2. De 'Keur Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2018' vast te stellen;
3. De uitoefening van de bevoegdheid vermeld in artikel 6.3, lid 1, ten aanzien van de inwerkingtreding van deze Keur, te delegeren aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden;
4. Kennis te nemen van de "Uitvoeringsregels, Beleidsregels en bijlagen HDSR 2018".

Motie nummer 2018-18 'Evaluatie Keur'

Stemverklaring

De heer Duijvelaar (VVD) heeft zijn vertrouwen al uitgesproken in het voorstel. De motie is eigenlijk overbodig, maar hij zal die toch steunen.

Stemming

Tegen: 0

Voor: 26 (allen)

De motie is met algemene stemmen aangenomen.

4.4 Rekenkamercommissie-onderzoek Quickscan Handhaving

Amendement 2018-19 'Bestuursrapporteurs voor de handhaving'

Stemming

Voor: 26 (allen)

Tegen: 0

Het amendement is met algemene stemmen aangenomen.

Voorstel 'Rekenkamercommissie-onderzoek Quickscan Handhaving'

Stemverklaringen

De heer Verweij (CU) zal voor het voorstel stemmen, vooral vanwege de toezegging door de heer De Groot dat er gewerkt gaat worden aan het hele traject van informatievoorziening.

De heer Travaille (PvdD) zal ook voorstemmen met de gedachte dat de uitwerking van wat er gaat gebeuren, nog volgt en dat ook duidelijk wordt hoe het bestuur daarbij betrokken zal zijn.

Mevrouw Van Dam (WN) wil bevestigen wat CU en PvdD al zeiden. De toezegging geeft de mogelijkheid om op een goed moment inhoudelijk overleg te plegen.

Stemming

Tegen: 0

Voor: 26 (allen)

Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit

1. Kennis te nemen van de resultaten van het onderzoek van de Rekenkamercommissie met betrekking tot handhaving.
2. In te stemmen met de aanbevelingen van het rapport, zoals genoemd in het bestuursvoorstel 2018-004.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

4.5 Procedureverordening werving, selectie en benoeming dijkgraaf Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Stemming

Voor: 26 (allen)

Tegen: 0

Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. de vertrouwenscommissie, als bedoeld in artikel 1 van de 'Verordening (her)benoeming dijkgraaf Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2019' decharge te verlenen;
2. de 'Verordening (her)benoeming voorzitter (dijkgraaf) Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2019' (DM1374470), vastgesteld in de openbare vergadering van 27 juni 2018, in te trekken;
3. de 'Procedureverordening werving, selectie en benoeming dijkgraaf Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2019' vast te stellen, conform het bij dit voorstel behorende ontwerp;
4. een vertrouwenscommissie in te stellen als bedoeld in artikel 1 van de onder 3. vermelde verordening bestaande uit de AB-leden G.J.P. Jansen, R.D. Woittiez, A.E. Jansen, J.P. Verweij, E. Verkaik, A. Travaille, J.G.M. Reerink, F. van Os, K. Droogers en A.J.H. de Beaufort, alsmede uit de heer B. de Jong als lid namens het college en mevrouw J. Goedhart als adviseur.

5 NOTULEN

5.1 Notulen vergadering algemeen bestuur d.d. 14 november 2018

Tekstueel

- Pagina 7, 4^e regel van onder: "[...] de motie 'Belastingoverschot gebouwd' (die keurig is opgenomen)." moet zijn: "[...] de motie 'Belastingoverschot gebouwd' (die keurig is overgenomen)."
- Pagina 12, 3^e regel van onder: "Het CDA heeft gezien dat 'genieten van water' opgenomen is."

Verder zijn er geen op- of aanmerkingen. De notulen worden vastgesteld.

5.2 Actiepuntenlijst met leeswijzer

- De heer Rutjes (WN) zat laatst naar de actiepuntenlijst te kijken en realiseerde zich dat het bestuur in het eerste kwartaal van 2019 nog negen actiepunten te verwerken krijgt. Hij vraagt zich af of dat nog gaat lukken. De voorzitter antwoordt dat het wel gebruikelijk is dat besturen aan het eind van hun zittingsperiode de behoefte hebben om hun zaken af te ronden. De agenda's van de commissies lopen aardig vol in januari. Actiepunten worden niet zomaar afgevoerd. Het zal dus soms wat extra inspanning vragen om alles te behandelen. Het college zal met de commissievoorzitters bekijken hoe dat alles valt te managen.
- De heer Travaille (PvdD) weet dat in de vorige bestuursvergadering de aanpak van vislood ter sprake is gekomen, maar daarvan vindt hij niets terug op de actiepuntenlijst. Mevrouw Otterman kan meedelen dat in de bestuursinformatiebrief 2019-1 dat onderwerp behandeld wordt.

6 INFORMEREND DEEL

6.1 Mededelingen

De voorzitter meldt dat de gang van zaken in maart als volgt is. De verkiezingen zijn op 20 maart. Het zal niet zo zijn dat alle gemeenten ook dezelfde avond de stemmen voor de waterschappen gaan tellen. Het bestuur van de UvW heeft alle waterschappen opgeroepen om de uitslagen eerst op donderdag 21 maart om 16.00 uur bekend te maken. Daarna volgt er nog een openbare zitting van het hoofd stembureau, waarin de uitslag op voorkeurstemmen bekend wordt gemaakt, waarschijnlijk op maandag 25 maart om 13.00 uur, maar daarover volgt nog precieze informatie.

Verder krijgen alle fractievoorzitters informatie over allerlei communicatieacties en is er een goed overleg ontstaan met de communicatieafdeling van de provincie Utrecht en de vier waterschappen in de provincie.

Mevrouw Otterman deelt mee dat op 4 februari van 10.00 uur tot 13.00 uur een themabijeenkomst zal zijn over de KRW, samen met de provincie.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 19 december 2018

CONCEPT

6.2 Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

7 RONDVRAAG

- De heer Van Bork (PvdA) weet dat de klimaatmonitor van de UvW is uitgekomen. Hij is benieuwd wat het waterschap daarmee gaat doen. Hij heeft begrepen dat er goede verklaringen zijn voor het slechte presteren van De Stichtse Rijnlanden. Daarvan wil hij meer weten.
Mevrouw Otterman heeft al wel een antwoord. Zo is de achteruitgang wel te verklaren uit drie zaken. De bouw van de rwzi Utrecht had als nare consequentie dat de slibvergisting moest stoppen en dat het slib afgevoerd werd naar Moerdijk. Bij de oude zuivering moesten verder veel chemicaliën toegevoegd worden. Ten derde maakte het waterschap gebruik van certificaten van groene stroom, opgewekt door waterkracht in Noorwegen. Vanaf 2014 tellen die certificaten niet meer mee als groene stroom, maar als grijze stroom.
- De heer De Roos (CDA) weet dat een groot aantal partijen een convenant hebben ondertekend over biodiversiteit. Heeft de UvW dat convenant ook ondertekend en wat betekent dat voor de UvW, als dat inderdaad zo is?
Mevrouw Otterman heeft dat bericht ook gelezen, maar ze weet niet of de unie heeft meegetekend. Dat zal ze nog uitzoeken en erop terugkomen.
- De heer Travaille (PvdD) herinnert zich dat de heer Verkaik hem uitnodigde te vertellen wat natuur was. Hij hoopt dat de heer Verkaik nog even tijd heeft bij de borrel.

8 SLUITING

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 21.45 uur.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 20 februari 2019,

Voorzitter,

P.J.M. Poelmann

Secretaris,

J. Goedhart